

Parandamise õiend eelnõu 585 SE seletuskirja juurde**Seletuskirja lk 10 – 11 jätta välja järgmised lõigud:**

„Lõike 1 uus sõnastus täpsustab ka seda, et erakonna liikmele tehtav annetus loetakse erakonnale tehtud annetuseks, kui erakonnaseaduses ei ole sätestatud teisiti. Samast põhimõttest lähtub ka kehtiv lõige 1, sätestades, et annetus erakonnaseaduse tähenduses on Eesti Vabariigi kodakondsusega, Eestis alalise elamisõiguse ja pikaajalise elaniku staatusega füüsilisest isikust annetaja poolt vabatahtlikult oma vara arvelt erakonna tegevuse toetamiseks erakonnale või erakonna liikmele loovutatav rahaliselt hinnatav hüve, sealhulgas teenus, kuid välja arvatud vabatahtlik töö. Täiendus on vajalik, et ühtlustada annetuse mõistet ja keelatud annetuste kataloogi. Kavandatud EKS-i § 12³ lõike 2 punkt 3 sätestab näiteks, et keelatud on kaupade, teenuste või varaliste õiguste loovutamine või kasutusse andmine erakonnale tingimusel, mis ei ole kättesaadav teisele isikule. Kui erakonna liikmele tehtud annetust (nt tasuta reklaamikampaania) ei loetaks erakonnale tehtud annetuseks, tekiks küsimus, kas EKS-i § 12³ lõike 2 punkti 3 alusel erakonnale liikme kaudu tehtud annetused on lubatud.

Erakonnaseaduses võivad sisalduda erandid, mil erakonna liikmele tehtud annetust ei loeta erakonnale tehtud annetuseks. Näiteks kehtiv EKS-i § 5 lõige 1 (ja kavandatud EKS-i § 5³) näeb ette, et erakonna nimekirjas kandideerinud isikule, kes tegi valimiskampaaniaks kulutusi erakonna kuludest eraldi, kohaldatakse EKS-is üksikkandidaadi kohta sätestatud. Üksikkandidaadile kohaldatakse nii kehtivas õiguses kui ka eelnõuga kavandatud sätete alusel eraldiseisvalt EKS-i § 12³ lõigetes 1, 2 ja 4 ning § 12⁴ lõigetes 1–4 sätestatud. Kui isik on teinud kampaaniale eraldiseisvaid kulutusi, võib tulla kõne alla, et annetus on tehtud eraldi talle.

EKS-i § 12³ lõikes 1 sisalduv annetuse mõiste on nii kehtivas õiguses kui ka eelnõuga kavandatud kujul sõnastatud erakonnakeskselt. Kui erakonnaseadus teeb üksikkandidaadi, valimisliidu või muude ühenduste ja isikute puhul viite EKS-i §-le 12³, tuleb annetuse mõistet lugeda adresseerituna vastavale ühendusele või isikule. Sama kehtib ka EKS-i § 12⁴ puhul.

EKS-i § 12³ lõikes 1 sisalduva annetuse definitsiooni puhul on oluline mõista annetuse õiguslikku, täpsemalt selle tsiviilõiguslikku sisu. Annetus on mõiste, mis tähistab teatud tehinguid annetuse tegija ja annetuse saaja vahel. Tsiviilõiguslikult ei ole tegemist millegi muuga kui annetaja ja annetuse saaja (nt erakond) vahel sõlmitud võlaõigusliku lepinguga (ning võlaõigusliku lepingu sisu järgi selle alusel rahaliselt hinnatava hüve üleandmisega kasutustehingu alusel). Rahalise annetuse tegemisel on võlaõiguslikuks lepinguks reeglina kinkeleping (VÕS-i § 259). Kinkelepingu alusel tehakse kasutustehing (vt TsÜS-i § 6 lõige 3), millega antakse annetuse saajale üle näiteks omandiõigus. Annetus eeldab seega nii annetuse tegija kui ka annetuse vastuvõtja sellekohaseid tahteavaldusi (pakkumust ja nõustumust). Annetuse õiguslik sisu omab tähendust keelatud annetuste tegemise ja vastuvõtmise tagajärgede juures (vt lähemalt EKS-i § 12³ lõige 51 ja § 12⁴).“

Selgitus: Kooskõlastusringil olnud eelnõu kohaselt: *Eelnõu § 1 p 10 - paragrahvi 12³ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Annetus /---/. Erakonna liikmele tehtav annet loetakse erakonnale tehtud annetuseks.“* Nimetatud sätte teist lauset (allajoonitud) Riigikogu menetluses olevas eelnõus ei ole, millest tulenevalt ei ole selle lause kohta käiv selgitus, mis asub seletuskirja 10 – 11 lehel, menetluses oleva eelnõu seletuskirjas asjakohane ja tuleb välja jätta.